

Tillæg til § 12 miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på ejendommene Væggedalen 3 og 7, 9500 Hobro

10. december 2013

Virksomheden: Onsildgård svineproduktion
Beliggenheds adresse: Væggedalen 7, 9500 Hobro

Ejer: Onsildgård Produktion ApS
CVR nr. 29524963
CHR nr. 93262 og 97715

Stamblad:

Virksomhedens ejer og kontaktperson	Ejer: Onsildgård Produktion ApS Tlf.nr. 74 71 62 80 Kontaktperson: Driftsleder Peter Nielsen Tlf.nr. 20 86 17 57
Virksomhedens adresse	Væggedalen 3 og 7, 9500 Hobro
Virksomhedens matrikelnumre	Matr.nr.: 2h, 4g, 16d, 4x, 3s, 16o, 16f, 15a, Nr. Onsild By, Nr. Onsild
Kommune	Mariagerfjord Kommune
CVR-nr. / P-nr. - CHR-nr.	CVR nr. 29524963 CHR nr. 93262 og 97715
Ejendomsnummer	8460015353
Betegnelse	Onsildgård svineproduktion

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
1. GENERELLE FORHOLD TIL TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE	4
1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ	4
1.2 GODKENDELSE	5
1.3 GYLDIGHED	5
1.4 GENERELT	5
1.5 KLAGEVEJLEDNING	6
1.6 OFFENTLIGGØRELSE	7
2. VILKÅR FOR TILLÆGGET TIL MILJØGODKENDELSE	8
2.1 GENERELT	8
2.7 GYLLESEPARATION	8
2.20 UDBRINGNINGSAREALER	8
2.22 TILSYN, KONTROL OG EGENKONTROL.....	8
3. MILJØREDEGØRELSE OG VURDERING	9
3.1 KORT RESUMÉ	9
3.2 HUSDYRGØDNINGSPRODUKTION, DYRETRYK OG UDBRINGNINGSAREALER	9
3.3 NATUR OMKRING EJENDOMMEN - AMMONIAK	9
3.4 TAB AF NÆRINGSSTOFFER TIL OVERFLADEVAND	11
3.5 KVÆLSTOFUDVASKNING TIL GRUNDEVANDET	17
4. SAMLET VURDERING	19
BILAG 1: HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED 1	20
BILAG 2: UDBRINGNINGSAREALER	21
BILAG 2A: NYE UDBRINGNINGSAREALER	22
BILAG 3: HÆLDNING OG AFSTRØMNING VED ONSILD Å	23
BILAG 3 A: HUSDYRGØDNINGSFRI BRÆMME TIL ONSILD Å	24
BILAG 4: FOSFORTAL (EFTERÅRET 2013)	25
BILAG 5: KORT OVER AREALER I NITRATFØLSOMT INDVINDINGSOPLAND	26

1. Generelle forhold til tillæg til miljøgodkendelse

1.1 Ikke teknisk resumé

Onsildgård Produktion ApS har søgt Mariagerfjord Kommune om tillæg til eksisterende miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på Væggedalen 3 og 7, 9500 Hobro, jf. § 12 i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" (lov nr. 1486 af 4. december 2009 med senere ændringer).

Ansøgningen er modtaget via det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk. Beregninger af anlæggets miljøpåvirkninger er foretaget i dette system.

Mariagerfjord Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af det indsendte ansøgningsskema nr. 46340, version 3.

Baggrund og tidligere meddelte afgørelser

Husdyrbruget på Væggedalen 3 og 7, 9500 Hobro fik 5. juli 2011 miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 12 til at udvide dyreholdet fra 501,10 DE til 930,26 DE. Dyreholdet skulle efter udvidelsen bestå af 4.000 årssøer med 30 smågrise pr. årssø. Herudover blev der givet godkendelse til opførelse af en farestald, 4 løbe/ drægtighedsstalde, to gyllebeholdere, en buffertank på 1.000 m³ samt et gylleseparationsanlæg.

Dele af ejendommens udbringningsarealer er beliggende inden for nitratfølsomt indvindingsopland, og i forbindelse med godkendelsen blev der stillet vilkår om, at der skulle anvendes grundvandsædskifte på en del af markerne for at reducere udvaskningen af kvælstof til grundvandet. Herudover blev en del af udbringningsarealet taget ud af ansøgningen for at imødekomme Mariagerfjord Kommunes krav til udvaskningen.

Mariagerfjord Kommunes praksis i forhold til administration af grundvandsbeskyttelsen ved behandling af ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug har ændret sig siden Mariagerfjord Kommune i juli 2011 meddelte miljøgodkendelse til husdyrbruget.

Onsildgård Produktion ApS har nu søgt Mariagerfjord Kommune om godkendelse til følgende ændringer i produktionen: inddragelse af nye udbringningsarealer, ophævelse af vilkår om anvendelse af grundvandsædskifte og ophævelse af vilkår om fosforbalance. Herudover ønskes produktionen drevet efter den eksisterende godkendelses alternative scenarie (scenarie 2), hvor der anvendes usepareret svinegylle. Med godkendelsen af juli 2011 blev der givet godkendelse til opførelse af et gylleseparationsanlæg. Dette anlæg vil ikke blive opført, og der ønskes derfor at udbringe usepareret svinegylle, i stedet for separeret gylle, som beskrevet som hovedscenarie i den eksisterende miljøgodkendelse. Med tillægget vil der endvidere blive givet godkendelse til et højere dyretryk på arealerne.

Onsildgård Produktion ApS har endvidere søgt Mariagerfjord Kommune om ophævelse af et vilkår om en dyrkningsfri bræmme langs Onsild Å. Dette ønske imødekommes **ikke**, men vilkåret er ændret til at omfatte en husdyrgødningsfri bræmme i stedet.

Produktionsændring

Der ændres ikke på dyreholdets sammensætning eller størrelse.

Anlægsændringer

Der sker ingen anlægsændringer.

Arealændringer

Der inddrages udbringningsarealer, som var udeladt i den eksisterende miljøgodkendelse. Udbringningsarealet (egne arealer) ændres fra 167 ha til 175 ha.

1.2 Godkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Mariagerfjord Kommune tillæg til miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommene beliggende på adressen Væggedalen 3 og 7, 9500 Hobro. Afgørelsen meddeles i medfør af Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Der skal gøres opmærksom på, at tillægget til miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning.

Tillægget omfatter den beskrevne ændring i produktionen (inddragelse af nye udbringningsarealer, ophævelse af vilkår om anvendelse af grundvandssædskifte og ophævelse af vilkår om fosforbalance samt anvendelse af usepareret svinegylle med et højere dyretryk på udbringningsarealet.)

Afgørelsen om miljøgodkendelse meddeles på baggrund af, at Mariagerfjord Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og supplerende oplysninger, indkommet til Mariagerfjord Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre generel lovgivning stiller skærpede krav.

1.3 Gyldighed

Tillægget til miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt det ikke er udnyttet inden 2 år fra den afgørelses meddelelse.

Hvis miljøgodkendelsen og tillægget til miljøgodkendelse ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Denne godkendelse omfatter kun forhold, der reguleres i henhold til miljøbeskyttelsesloven og husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt, f.eks. byggeloven, naturbeskyttelsesloven, brandloven og arbejdsmiljøloven.

1.4 Generelt

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende lov og vejledninger vedrørende husdyrbrug.

Mariagerfjord Kommune har udarbejdet miljøgodkendelsen med hensyntagen til "Mariagerfjord Kommuneplan".

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 3 ugers høring hos ansøger og konsulent fra 12. november 2013 til den 2. december 2013. Ansøgers konsulent har indsendt følgende bemærkning til udkastet:

På vegne af Onsildgård Produktion ApS fremsendes hermed kommentarer til udkast til tillægsgodkendelse til Væggedalen 3 og 7, 9500 Hobro.

Vi kan konstatere, at kommunen fastholder vilkåret om 20 m dyrkningsfri bræmmer ned til Onsild Å. Vi vil gøre opmærksom på, at dette er i strid med Natur- og Miljøklagenævnets praksis.

Natur- og Miljøklagenævnet har fastslået, at det alene er udbringningen af husdyrgødning, der er omfattet af Husdyrloven og ikke dyrkningen. Jeg har vedhæftet en principiel afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet i en lignende sag.

Mariagerfjord Kommunes kommentarer til bemærkningen:

Efter at have læst den vedhæftede Natur- og Miljøklagenævnsafgørelse, er vilkåret ændret i overensstemmelse hermed, til alene at omfatte udbringning af husdyrgødning.

Afgørelse har ikke været i høring hos naboer, da Mariagerfjord Kommune har vurderet at projektet er af underordnet betydning for naboer, jf. husdyrloven § 56 stk. 2.

1.5 Klagevejledning

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over tillægget til miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet samt enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse myndigheder og organisationer, der er angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af tillægget til miljøgodkendelse i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Eventuel klage skal være skriftlig og sendes til:

Mariagerfjord Kommune, Natur og Miljø
Ndr. Kajgade 1
9500 Hobro

eller

pr. e-mail til: raadhus@mariagerfjord.dk.

Klagen vil herfra blive sendt videre til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, der er klagemyndighed.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

Klager vil modtage en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Mariagerfjord Kommune. Klager skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen og udløber **tirsdag den 7. januar 2014 kl. 15:30**. En eventuel klage skal være kommunen i hænde senest ved klagefristens udløb.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

1.6 Offentliggørelse

Tillægget til miljøgodkendelsen vil blive offentliggjort tirsdag den 10. december 2013 ved annoncering på Mariagerfjord Kommunes hjemmeside. Der vil være en kort henvisning til annonceringen i ugeavisen samme dag.

Mariagerfjord Kommune

Charlotte Speich
Biolog

Kopi af udkast til tillæg til miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent: Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd, e-mail: urp@landbosyd.dk

Kopi af tillæg til miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent: Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd, e-mail: urp@landbosyd.dk
- Naturstyrelsen Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø, nst@nst.dk.
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne, senord@sst.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, lbt@sportsfiskerforbundet.dk.
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København, natur@dof.dk.
- Dansk Ornitologisk Forening, Nordjyllands lokalafdeling, mariagerfjord@dof.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, dnmariagerfjord-sager@dn.dk
- Friluftsrådet i Nordjylland, v/Børge Poulsen, himmerland-aalborg@friluftstraadet.dk

2. Vilkår for tillægget til miljøgodkendelse

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser gældende for erhvervsmæssigt husdyrhold – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

2.1 Generelt

- 7a) Tillægget til miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra meddelelsen af tillægget til miljøgodkendelsen.

2.7 Gylleseparation

Vilkår 26, 27, 28, 29, 30 vedr. gylleseparation i den eksisterende miljøgodkendelse af 5. juli 2011 udgår.

2.20 Udbringningsarealer

- 71) Ejendommens husdyrgødning må udbringes på de udbringningsarealer, der er angivet på bilag 2.
- 74) Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til **241 DE svinegylle**, således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end **1,38 DE/ha**. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald eller slam.
- 75) På bedriftsniveau skal der etableres **14,5 % ekstra efterafgrøder** ud over de lovmæssige krav. Alle efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning
- 78) Der skal etableres en husdyrgødningsfri bræmme på minimum 20 m langs Onsild Å på den sydligste del af følgende stærkt skrånende udbringningsarealer: 1, 14-1 og 14-2. (Se bilag 3a)

Vilkårene erstatter tidligere vilkår 71, 74, 75 og 78.

Vilkår 73, 76 og 77 i den eksisterende miljøgodkendelse af 5. juli 2011 udgår.

2.22 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 90) Som dokumentation for at vilkåret om ekstra efterafgrøder er overholdt, skal der ved tilsyn fremvises kopi gødningsregnskab.

Vilkåret erstatter tidligere vilkår 90.

Øvrige vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse (af 5. juli 2011) forsætter uændret.

3. Miljøreddegørelse og vurdering

Mariagerfjord Kommune har vurderet de miljømæssige forhold ved den ansøgte produktionsændring på Væggedalen 3 og 7. Vurderingen er foretaget i medfør af Bekendtgørelse nr. 1172 af 04/10/2013.

Det er kun de forhold, som ændringen vurderes at påvirke, der er beskrevet og vurderet i dette afsnit.

På baggrund af nærværende miljøteknisk beskrivelse har Mariagerfjord Kommune besluttet at meddele tillæg til eksisterende miljøgodkendelse af 5. juli 2011.

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse samt fra supplerende oplysninger indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

3.1 Kort resumé

Husdyrbruget ligger på ejendommene matr. nr. 5 a og 15a Nr. Onsild By, Nr. Onsild, beliggende på adressen Væggedalen 3 og 7, 9500 Hobro.

Onsildgård Produktion ApS har søgt Mariagerfjord Kommune om godkendelse til følgende ændringer i produktionen: inddragelse af nye udbringningsarealer, ophævelse af vilkår om anvendelse af grundvandssædskifte og ophævelse af vilkår om fosforbalance. Herudover ønskes produktionen drevet efter den eksisterende godkendelses alternative scenarie (scenarie 2), hvor der anvendes usepareret svinegylle. Med godkendelsen af juli 2011 blev der givet godkendelse til opførelse af et gylleseparationsanlæg. Dette anlæg vil ikke blive opført, og der vil derfor blive udbragt usepareret svinegylle, i stedet for separeret gylle, som beskrevet som hovedscenarie i den eksisterende miljøgodkendelse. Der søges om godkendelse til et højere dyretryk på arealerne.

Der ændres ikke på dyreholdets sammensætning eller størrelse og der sker ingen anlægsændringer.

Der søges om inddragelse af udbringningsarealer, som var udeladt i den eksisterende miljøgodkendelse. Udbringningsarealet (egne arealer) ønskes ændret fra 167 ha til 175 ha.

Onsildgård Produktion ApS søges endvidere Mariagerfjord Kommune om ophævelse af et vilkår om en dyrkningsfri bræmme langs Onsild Å. Dette ønske imødekommes **ikke**, men vilkåret er ændret til at omfatte en husdyrgødningsfri bræmme i stedet.

3.2 Husdyrgødningsproduktion, dyretryk og udbringningsarealer

I den godkendte drift (miljøgodkendelsen af 5. juli 2011) produceres der 930 DE svinegylle. Med den eksisterende godkendelses scenarie 2 blev der givet godkendelse til, at 175 DE af denne svinegylle blev udbragt på egne udbringningsarealer. Den øvrige svinegylle skulle afsættes til aftalearealer. Nu søges der, med ansøgningen om tillæg, om, at en mindre andel af svinegyllen afsættes til aftalearealerne, og at der kan udbringes 241 DE svinegylle på egne udbringningsarealer. Dette medfører et dyretryk på egne arealer på 1,38 DE/ha.

3.3 Natur omkring ejendommen - ammoniak

Ammoniak fra anlæg.

Da der ikke sker nogen ændringer i ammoniakemissionen fra anlægget, er vurdering fra eksisterende godkendelsen gældende.

Godkendelse af arealer

I ansøgning om tillæg til eksisterende miljøgodkendelse for Væggedalen 3 og 7, er der vurderet ud fra, at der sker en ændring i dyretrykket fra 1,04 DE/ha (uforarbejdet husdyrgødning)/1,26 DE/ha (bearbejdet husdyrgødning) til 1,38 DE/ha.

Yderligere er der vurderet på de 4 nye arealer, som fremgår af bilag 2a.

Godkendelsen omfatter samtlige arealer, som drives under samme CVR nr. 29524963. Størstedelen af arealerne må anvendes som udbringningsareal for husdyrgødning, men er underlagt de begrænsninger, som følger af vilkårene i denne miljøgodkendelse.

Flere arealer er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Disse arealer må ikke anvendes til udbringning af husdyrgødning eller på anden måde udsættes for en intensiveret drift.

Ved godkendelse af disse arealer har kommunen foretaget en luftfoto-tolkning.

Fredninger

Nærmeste fredede areal er en gravhøj, som ligger ca. 400 meter fra driftsbygningerne på Væggedalen 7. Der er ingen overlap mellem fredninger, fredsskov eller gravhøje og udbringningsarealerne. Det er således kommunens vurdering, at nærværende godkendelse ikke er i konflikt med fredninger i nærheden af Væggedalen 3 og 7.

Udbringningsarealer

Projektet omfatter ikke udbringning af husdyrgødning på arealer registrerede som beskyttede naturtyper eller arealer, der skrånede ned mod arealer med beskyttet natur.

Udbringningsarealerne grænser ikke op til ammoniakfølsom natur, som påkræver skærpede vilkår.

Udbringningsarealerne er ikke placeret indenfor Natura 2000-områder. Arealernes afstand til nærmeste Natura 2000-område er min. 1,8 km.

Ifølge Kommuneplan 2009-2021 er udbringningsarealerne syd for Væggedalen beliggende indenfor jordbrugsområde. Arealerne nord for Væggedalen er beliggende indenfor naturområde og til dels økologisk forbindelseslinje. Den resterende del af udbringningsarealerne øst for E45 er beliggende i særligt naturområde og økologisk forbindelseslinje.

Retningslinje 2.10.1 om jordbrugsområder siger, at jordbrugsområderne skal som udgangspunkt forblive i jordbrugsdrift

Retningslinje 2.13.1 om særlige naturområder siger, at i de særlige naturområder skal naturværdierne og de kulturhistoriske, geologiske og landskabelige værdier beskyttes. Beskyttelseshensynet skal gå forud for andre interesser.

Retningslinje 2.13.2 om naturområder siger, at i naturområderne skal hensynet til natur- og landskabsinteresser varetages i balance med de øvrige interesser i det åbne land.

Retningslinje 2.13.5 om økologiske forbindelser siger, at i de økologiske forbindelser skal planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden forbedre levesteder og spredningsmuligheder for de dyr og planter, som forbindelserne skal sikre

Mariagerfjord Kommune vurderer, at under forudsætning af, at den gældende lovgivning for udbringning af husdyrgødning, og vilkårene fastlagt i denne godkendelse følges, vil der ikke kunne ske en overfladeafstrømning af næringsstoffer til beskyttet natur omkring udbringningsarealerne. Dette skyldes, at tilførsel af husdyrgødning foregår på en måde, så denne afstrømning ikke vil finde sted. Derudover er naturarealerne ikke beliggende op til udbringningsarealer, der er skrånende. Afstanden mellem naturarealerne og udbringningsarealerne er endvidere med til at hindre en påvirkning grundet tilførsel af næringsrigt overfladeafstrømning. Påvirkning med luftbåren kvælstof som ammoniak og som partikulært

stof vurderes at være uden betydning for naturarealerne i nærheden af udbringningsarealer. Dette skyldes primært afstanden mellem udbringningsarealerne og beskyttet natur.

Det er derved kommunens samlede vurdering, at udspredding af husdyrgødning på markarealerne er forenelig med habitatdirektivforpligtelserne og beskyttelsen af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

3.4 Tab af næringsstoffer til overfladevand

Faktuelle forhold

Ansøgningen omfatter arealer som blev godkendt i 2011, et areal på ca. 11 ha. er udtaget fra denne godkendelse, og der er fundet ca. 18 ha nyt areal. Størstedelen af arealerne afvander til inderfjorden i Mariager Fjord via Onsild Å og søen Hobro Vesterfjord, som gennemstrømmes af Onsild Å. De resterende ca. 2 ha er beliggende i oplandet til Skals Å, som afvander til Hjarbæk Fjord. Der udbringes 240,60 DE svinegylle fra egen produktion på arealerne, der tilføres ikke arealerne slam eller andet affald. Tillægget giver anledning til ændret nitratudvaskning og fosforbalance, hvorfor disse forhold vurderes for alle arealer, og der laves en ny habitatvurdering an påvirkningen af fjernrecipienterne Mariager Fjord og Hjarbæk Fjord.

Mariager Inderfjord er ikke et internationalt naturbeskyttelsesområde, men afvander til Mariager Yderfjord, der er en del af fuglebeskyttelsesområde nr. 15 (*Randers og Mariager Fjorde og Ålborg Bugt, sydlige del*) og Ramsarområde nr. 11 (*dele af Randers og Mariager fjorde med tilgrænsende havområde*), der sammen med ådalene udgør habitatområde nr. 14 (*Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord*); samlet Natura2000-område nr. 14.

Hjarbæk Fjord er en del af fuglebeskyttelsesområderne nr. 24 (*Hjarbæk Fjord og Simsted Å*) og nr. 14 (*Lovns Bredning*), der sammen med ådalene, her iblandt Glenstrup Sø, udgør habitatområde nr. 30 (*Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal samt Skravad Bæk*); samlet Natura2000-område nr. 30.

Jordbundstyperne for udbringningsarealerne er i ansøgningen angivet som værende overvejende fin lerblandet sandjord (JB4) i blandet en smule finsandet jord (JB2) og humus (JB11). Der er god overensstemmelse med det vejledende tema på arealinfo.

Der er anvendt sædskiftet S4 og sandjord og S2 på humus (jf. sædskiftenotatet) i ansøgningen, hvilket svarer til referencesædskiftet.

Der er lavbund i ådalene, derudover er der sporadiske pletter af lavbund på udbringningsarealet.

Alle marker er oplyst som værende drænede.

I miljøgodkendelsen fra 2011 er der stillet vilkår om en 20 meter dyrkningsfri bræmme, på skrånende arealer mod Onsild Å. Med tillægget ansøges om at få ophævet bræmmevilkåret, da ansøger ikke mener at arealerne skråner mere end 6 grader og vurderer at de nye 10 meters randzoner udgør tilstrækkelig beskyttelse.

Mark 1-0+3-1 (tidligere mark 1) og markerne 14-1 og 14-2 skråner mod Onsild Å/afløb fra Nr. Onsild, er B1 målsat i regionplanen og målsat med miljømålet god økologisk tilstand i vandplan i høring. Vandløbet er i basisanalysen vurderet til ringe økologisk tilstand. Vandløbet afvander til søen Hobro Vesterfjord, der i vandplanen i høring har et beregnet indsatsbehov overfor fosfor i forhold til en delvis målopfyldelse svarende til en reduktion i den eksterne fosfortilførsel fra landbruget på 657 kg P/år (via randzoner og en ådalsindsats på 28,5 ha). Indsatsen er planlagt gennemført i 1. planperiode, men forventes dog ikke at være tilstrækkelig til at nå mål opfyldelse i 2015, idet en intern belastning af fosfor fra søbunden vil hindre en ligevægt i at indfinde sig. Et indgreb overfor den interne belastning kan først iværksættes, når den eksterne fosforbelastning er reduceret tilstrækkeligt.

Ud fra hældningskortet er der beregnet følgende hældninger; mark 14-2 skråner op til 12 %, helt ånært, mark 14-1 og 1-0+3-1 skråner op til 11 %. Beregningerne stemmer overens med arealinformations kort over >6 graders hældning. 6 grader er omtrent lig 10 % hældning.

Langs hele strækningen er der et kraftigt fald mod vandløbet fra mindst 100 meter udbringningsareal. Ved regnhændelser vil der ske afstrømning, ikke bare fra de vandnære arealer men også fra oplandet. Dette underbygges af orthofotos hvor der på f.eks. 2012 billedet ses spor efter afstrømning mod vandløbet på tværs af pløjeretningen, også hvor hældningen ikke, helt vandnært, er over 6 grader (bilag 3).

Det vurderes fortsat at markerne 1-0+3-1, 14-1 og 14-2 udgør en stor risiko for overfladetab af næringsstoffer til vandmiljøet. Og at de almindelige bræmmebestemmelser samt husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser om udbringning på skrånende vandnære arealer, på grund af oplandets hældning ikke i dette tilfælde er tilstrækkelige til at Vandmiljøet mod tab af næringsstoffer ved overfladeafstrømning. Det vurderes at der fortsat er behov for med vilkår at begrænse tab af næringsstoffer til vandmiljøet, dog ændres vilkåret om en 20 meter dyrkningsfri bræmme, i overensstemmelse med afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet, til et vilkår om en 20 meter husdyrgødningsfri bræmme

Næringsstoffer fra husdyrproduktion i relation til vandmiljøet

Et husdyrbrug vil normalt give anledning til udledning af næringsstoffer til vandmiljøet, idet markerne generelt tilføres flere næringsstoffer, end der fjernes med afgrøderne. Tabet af næringsstoffer til vandmiljøet kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængigt af udbringningsmetode, jordbundsforhold, jordens reduktionskapacitet, fosformætningsgraden m.v.

Transporten af kvælstof fra udbringningsarealer til vandløb, søer og hav er tæt knyttet til transport af vand og kan således ske dels overfladenært naturligt eller via dræn eller via udvaskning til grundvandet, der dernæst føder vandløb, søer og fjorde/hav. Overfladenær afstrømning betyder oftest, at en relativt stor del af kvælstoffet når fjordene, mens nedsivning til grundvandet oftest medfører reduktion i større eller mindre grad. Landet er inddelt i nitratklasser, dels efter recipientens kvælstoffølsomhed, dels efter forventet gennemsnitlig reduktionsprocent for kvælstof mellem rodzone og recipient.

Fosfor findes også opløst i jordvandet, men bindes i højere grad end kvælstof til partikler. Fosfor tabes ikke jævnt fordelt i tid og rum, idet en meget stor del af tabet sker fra mindre dele af arealerne og ofte i pulser. Da fosfor kan tabes til vandmiljøet både på opløst og partikulær form og ad flere veje, afhænger tabsrisikoen i høj grad af de lokale forhold. Oftest er det kombinationer af flere faktorer, der bestemmer, hvor høj risikoen er for tab til vandmiljøet. Om en sandjord eller en lerjord har den største samlede tabsrisiko afhænger således både af en række lokale forhold, og hvilken tidshorisont risikoen vurderes på. Dog er der generelt og for begge jordbundstyper en sammenhæng mellem overskud i tilførsler af fosfor, jordens fosforstatus og de arealbetingede tilførsler af fosfor til vandmiljøet.

Således stiger tabsmængden af partikelbundet fosfor ved overfladiske afstrømningsprocesser og i drænvand i takt med stigende fosforindhold i overjorden. Desuden øges risikoen for udvaskning af opløst fosfor med stigende fosformætningsgrad, idet jordens evne til at tilbageholde fosfor falder. Dansk landbrugsjord er i en længere årrække tilført fosfor i overskud. Dette har medført, at jordens indhold af plantetilgængeligt fosfor i store dele af landet rigeligt dækker planternes behov. Der er således også uden en fortsat overskudstilførsel en stor pulje potentielt til rådighed for udledning.

Kvaliteten af vandmiljøet i søer, fjorde og indre farvande er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer. Forureningen medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som f.eks. søsalat. Ved store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetation, som f.eks. ålegræs, reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltsvind øges til skade for plante- og dyrelivet. Søer er oftest mest følsomme overfor tilførsel af fosfor, mens mange fjorde og kystnære områder er følsomme overfor både kvælstof og fosfor.

Vandløb regnes generelt ikke for at være følsomme overfor en øget belastning med næringsstoffer. Deres funktion er primært som transportvej for næringsstoffer mellem udbringningsarealer og mere næringsstoffølsomme naturtyper som søer og fjorde. Også eventuelle halv våde naturtyper som moser og enge kan påvirkes af næringsstoffer i vandløb, der gennemløber disse.

Direkte overfladisk afstrømning af husdyrgødning og andet organisk materiale til vandløbene kan desuden have en væsentlig negativ indvirkning på vandløbsfaunaen på grund af akut giftighed og højt iltforbrug.

Det ansøgte projekt i relation til det generelle beskyttelsesniveau i husdyrloven

Kvælstof

Udbringningsarealerne ligger i nitratklasse 0. Nitratklasse 0 omfatter her områder, der afleder vand til meget sårbare vandområder, og hvor nitraten, der udvaskes fra markens rodzone reduceres med mellem 75–100% før den ender i recipienten.

Udvaskningen fra rodzonen fra bedriftens arealer er med de angivne jordbundstyper, efter afgrødeprocent o.a. i ansøgningssystemet beregnet til 53,4 kg N/ha/år. Dette svarer til en medianudledning til recipienterne på samlet 6,41 kg N/ha/år, svarende til 1120 kg N/år totalt.

Delt på vandoplade, vil medianudledningen til Mariager Inderfjord fra de ca. 172 ha ligge på 6,41 kg N/ha/år, svarende til mellem 0 og 2211 kg N/år. Det samlede landbrugsareal i Mariager Fjords opland er ifølge vandplanen ca. 424 km². Udbringningsarealernes 172 ha udgør således ca. 0,41 % af det samlede landbrugsopland. Den beregnede udledning af kvælstof fra det ansøgte projekt til inderfjorden udgør mellem 0,0 og 0,47 % af det samlede miljømål for vandbårne tilførsler (ifølge udkast til vandplan) med henblik på opnåelse af god økologisk tilstand i fjorden.

Fra de ca. 2 ha i Hjarbæk Fjord opland vil maksimalt 13 kg N/år nå fjorden.

Da udbringningsarealerne er omfattet af nitratklasse 0, må dyretrykket som udgangspunkt være 100 % af det generelt tilladte dyretryk. I det aktuelle projekt, er den maksimalt tilladte og den reelle udledning af kvælstof fra rodzonen i ansøgningssystemet er beregnet til hhv. 59,1 og 53,4 kgN/ha.

Det er ikke muligt i den konkrete sag at skærpe beskyttelsesniveauet jf. kriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4.

Fosfor

Der er et fosforoverskud fra husdyrgødningen på 13,6 kg P/ha/år og fosforkravet er overholdt med en margin på 2,2 kg.

Mariager Fjord og Hjarbæk Fjord er registreret som internationale beskyttelsesområder overbelastet med fosfor i statens kortværk på Danmarks Miljøportal.

I husdyrgodkendelsesordningen er der, foruden arealer med risiko for direkte overfladisk afstrømning, fokus på arealer med specielt høj risiko for udvaskning af fosfor til overfladevand. Disse arealer er omfattet af fosforklasse 1 - 3.

Lavbundsarealer der er drænede eller grøftede, er omfattet af fosforklasse 2. Dette medfører, at der stilles krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år. Arealerne er dog ikke omfattet af kravet, hvis ansøger kan dokumentere ved jordbundsanalyser, at jernfosforforholdet (FeBD:PBD-molforholdet) er over 20. Tilsvarende er drænede lerjorde omfattet af fosforklasse 0, 1 eller 3 afhængigt af fosfortallet i jorden. Kravene vedr. fosforoverskud på de enkelte risikoarealer beregnes og kontrolleres ikke selvstændigt, men som en del af det vægtede gennemsnitlige fosforoverskud på bedriftsniveau. I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4 er det muligt efter en konkret vurdering af risiko

for fosfortab og recipientens sårbarhed at øge beskyttelsen ved at hæve fosforklassen for drænet sandjord til fosforklasse 1 eller 3, hvis jordens fosfortal er hhv. over 4 eller 6. Mariager Fjord er særligt følsom overfor fosfor, idet algeproduktionen i dele af året er styret af tilgængeligheden af fosfor. Det er i vandplanen s 110-112, de tidligere regionplaner samt i basisanalyserne vurderet, at der vil være behov for at reducere tilførslerne af fosfor. På der således er behov for beskyttelse af den meget fosforfølsomme og meget sårbare fjordrecipient, er det undersøgt om det er muligt at skærpe af beskyttelsesniveauet jf. kriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4. Kommune har bedt ansøger tilvejebringe fosfortal for drænedede arealer, ingen af markerne har et gennemsnitligt P-tal over 6 (bilag 4), og da fosforkravet i p-kl 0 og 1 enslydende er på 14,2 kg P/ha/år vil det ikke medføre en reduktion af fosforoverskuddet at hæve beskyttelsesniveauet for fosfor.

Det er på baggrund af ovenstående Mariagerfjord Kommunes vurdering, at det aktuelle projekt opfylder det generelle beskyttelsesniveau for overfladevand, der er fastsat i det danske lovgrundlag vedr. husdyrbrug.

Påvirkning via overfladevand af internationale naturbeskyttelsesområder samt lokale og regionale interesser.

Kommunen har mulighed for i særlige tilfælde at fastsætte yderligere vilkår ud over husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau. Ved særlige tilfælde forstås en virkning på miljøet, som ikke er i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, eller en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. I begge tilfælde skal anvendes beregningsmetoder og kriterier for vilkårsfastsættelse, der er beskrevet i bilag 3 og 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det påhviler således kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med habitatdirektiv-forpligtigelserne jf. § 23 i husdyrgodkendelsesloven, EF-Habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 og bekendtgørelse nr. 408 af 01/05 2007 (habitatbekendtgørelsen). For at projektet kan gennemføres skal en konkret vurdering med sikkerhed kunne fastslå, at projektet **ikke vil være i modstrid med ønsket om at genoprette eller sikre gunstig bevaringsstatus for de relevante naturtyper og arter.**

Såfremt det samlede projekt, også efter en udtømning af mulighederne for fastsættelse af skærpede vilkår efter kriterierne i bilag 4 i godkendelsesbekendtgørelsen, ikke kan udelukkes at medføre en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for et habitatområde, kan projektet ikke godkendes og kommunen **skal** meddele afslag jf. § 11, stk. 5 i godkendelsesbekendtgørelsen (bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug), også selvom projektet medfører en nettoforbedring ("reduktion") i forhold til den nuværende situation.

Habitatdirektivet rummer ikke hjemmel til i den konkrete vurdering at medregne mulige fremtidige effekter af ikke-realiserede planer.

Kommunen **kan** desuden give afslag på en ansøgning, såfremt projektets gennemførelse, også efter en udtømning af mulighederne for fastsættelse af skærpede vilkår efter kriterierne i bilag 4 i godkendelsesbekendtgørelsen, vurderes at kunne skade lokaliteter af lokal eller regional betydning (§ 11, stk. 6 i godkendelsesbekendtgørelsen (bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug)).

Mariager Fjord

Mariager Fjord er en særligt kvælstoffølsom recipient, som i forvejen er overbelastet med næringsstoffer (jf. bl.a. statens Natura 2000- og vandrammedirektiv-basisanalyser af 22. juni 2007). Modelberegninger udarbejdet af Nordjyllands og Århus Amter estimerede fjordens tålegrænse til ca. 12 kg N/ha fra landbrugsjorder, hvis fjorden i fremtiden skal nå en stabil miljøtilstand. Dette beskyttelsesniveau blev gengivet i den statslige basisanalyse, der heller ikke forventede, at fjorden alene i kraft af de nuværende og planlagte tiltag kan for-

ventes at opnå miljømålsopfyldelse i 2015. Miljøcenter Aalborg fremlagde den 8. november 2007 oplysninger om fjordens aktuelle tilstand for Mariagerfjord Kommune. Det fremgik heraf, at fjorden senest sommeren 2006 var meget tæt på at blive omfattet af et alvorligt og omfattende iltsvind, lignende det som senest indtraf i 1997. Heller ikke modelberegninger, der indregner de senere års data (DMU rapport nr. 685, 2008) giver grundlag for at forkaste de tidligere faglige vurderinger af fjordens følsomhed for tilledning af næringsalte. Statens tværministerielle udvalg, Gotfredsens Udvalget, publicerede i juni 2007 rapporten "Fagligt udredningsarbejde om virkemidler i forhold til implementering af vandrammedirektivet". Rapporten, som vurderer hvordan vandrammedirektivets miljømål kan opnås mest omkostningseffektivt, konkluderede således, at der vil være behov for en yderligere kvælstofreduktion til Mariager Fjord på 89-270 t N/år foruden allerede på det tidspunkt iværksatte eller vedtagne tiltag.

Mariager Fjord er desuden følsom overfor fosfor, idet algeproduktionen i dele af året er styret af tilgængeligheden af fosfor. Det er i de tidligere regionplaner samt i basisanalyserne vurderet, at der vil være behov for at reducere tilførslerne af fosfor.

Der forventes ikke mål opfyldelse i Mariager Fjord ved udgangen af denne vandplanperiode.

Hjarbæk Fjord

Hjarbæk Fjord er en særligt kvælstoffølsom recipient, som i forvejen er overbelastet med næringsstoffer (jf. statens Natura 2000- og vandrammedirektiv-basisanalyser af 22. juni 2007.) Der fandtes ikke, hverken i basisanalyse eller amternes planer for Limfjorden specifikke miljømål/tålegrænser for Hjarbæk Fjord eller de øvrige mindre dele af Limfjorden. Regionplanernes mål om et naturligt og alsidigt dyreliv forventedes imidlertid at kunne opfyldes ved en samlet tilførsel af kvælstof på mellem 8.000 og 12.000 tons kvælstof og ca. 300 ton fosfor årligt til hele Limfjorden, hvilket kan omsættes til en gennemsnitlig udledning fra landbrugsarealerne i hele fjorden på mellem 9 og 16 kg N/ha/år. Basisanalysen citerede recipientkvalitetsplanen for Limfjordens miljømål på 9520 tons kvælstof i alt fordelt med 1340 tons fra punktkilder og 8180 tons fra den diffuse tilførsel og konstaterer, at selv hvis/når der opnås fuld effekt af vandmiljøplanerne I – III, når den samlede diffuse tilførsel maksimalt ned på ca. 9700 tons kvælstof pr. år. Basisanalysen fordelte ikke det diffuse bidrag mellem landbrug og øvrigt opland, men regnes der med en gennemsnitlig tilførsel for den øvrige del af oplandet på 5,8 kg N/ha, kan de 8.180 tons N fra den samlede diffuse tilførsel omregnes til gennemsnitligt 14 kg/ha/år fra landbrugsarealet.

Hjarbæk Fjord, der udmunder i Lovns Bredning og herefter i Risgårde Bredning er pga. en dæmning med uhensigtsmæssig konstruktion over forbindelsen til Lovns Bredning en kunstig tærskelfjord med deraf følgende ringe udskiftning af vand og næringsstoffer. Fjorden har desuden et meget stort opland ikke mindst set i relation til fjordens størrelse. Afsnørningen af fjorden kombineret med det store opland og deraf følgende store næringsalttilførsel gør Hjarbæk Fjord til et særligt sårbart område, der ofte rammes af iltsvind. Iltsvindet medfører, udover skader på dyre og plantelivet, frigivelse af næringsalte fra bunden og er dermed med til at forværre situationen yderligere i form af næring til nye opblomstringer. Der er derfor af de tidligere amter peget på, at en særlig indsats i oplandene til de ofte iltsvindsramte områder vil være mere givtig end en gennemsnitlig reduktion af udledningen fra hele oplandet til Limfjorden. Således var der i Viborg Amts sidste regionplan en målsætning for udledning af kvælstof fra landbrugsarealer til Limfjorden, hvorefter der højst måtte udledes 14 kg N/ha til Limfjorden og 10 kg N/ha i de indre dele af fjorden.

Hjarbæk Fjord er (foruden kvælstof) følsom overfor fosfor, idet algeproduktionen i dele af året er styret af tilgængeligheden af fosfor. Det er i de tidligere regionplaner samt i basisanalyserne vurderet, at der vil være behov for at reducere tilførslerne af fosfor.

Der forventes ikke mål opfyldelse i Hjarbæk Fjord ved udgangen af denne planperiode.

Hobro Vesterfjord

Hobro Vesterfjord er en lavvandet sø med et overfladeareal på 12 ha. Søen har stor lokal betydning, grundet sin beliggenhed centralt i Hobro og den deraf rekreative benyttelse af søen og dens omgivelser. Søen har et stort opland, idet Onsild Å løber gennem søen, og videre ud i inderfjorden i Mariager Fjord gennem et ca. 200 m langt kanaliseret åforløb.

Søen er særlig følsom overfor tilførslen af fosfor, fordi fosfor er den begrænsende faktor for algeproduktionen gennem hele året i størstedelen af alle ferske søer. Den største fosforkilde til søerne stammer i dag fra det åbne land, hvoraf landbrugsbidraget udgør en betydelig andel¹. Data fra 27 intensivt overvågede søer viser, at der er sket en betydelig ændring i den relative fordeling af fosforkilderne til søerne. Bidraget fra spildevand er således reduceret fra at udgøre 16 % i perioden 1989-95 til at udgøre kun 3,9 % i 2004, mens bidraget fra det åbne land derimod er øget fra 45 % til 66 % i samme periode².

Hobro Vesterfjord er i økologisk ubalance, hvilket fremgår af vandplanen for Mariager Fjord, hvor søen i øjeblikket kun opfylder en ringe økologisk tilstand. Årsagen til den manglende målopfyldelse er en for stor tilførsel af næringsstoffer.

For Hobro Vesterfjord er der i vandplanen beregnet et indsatsbehov overfor fosfor i forhold til en delvis målopfyldelse svarende til en reduktion i den eksterne fosfortilførsel fra landbruget på 657 kg P/år (via randzoner og en ådalsindsats på 28,5 ha). Indsatsen er planlagt gennemført i 1. planperiode, men forventes dog ikke at være tilstrækkelig til at nå målopfyldelse i 2015, idet en intern belastning af fosfor fra søbunden vil hindre en ligevægt i at indfinde sig. Et indgreb overfor den interne belastning kan først iværksættes, når den eksterne fosforbelastning er reduceret tilstrækkeligt.

I regionplaner og basisanalyser er det vurderet, at der er en risiko for en **øget tilførsel af fosfor** frem til 2015, idet de vedtagne tiltag kun sigter på at reducere den samlede **overskudstilførsel** og dermed stigning i jordens indhold af fosfor. Samme analyser vurderer således, at der er en risiko for, at noget af effekten af en faldende tilførsel af kvælstof vil kunne blive ophævet af en stigende tilførsel af fosfor.

Vurdering af skadevirkning fra kvælstof jf. Miljøstyrelsen vejledning

Et projekt skal overholde 2 afskæringskriterier for ikke at kunne have en skadevirkning på internationale naturbeskyttelsesområder. Afskæringskriteriets pkt. 1 omfatter en vurdering af, om det ansøgte i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning. Afskæringskriteriets pkt. 2A / 2B omfatter en vurdering af, om det ansøgte i sig selv vil kunne have en skadevirkning.

Afskæringskriteriets pkt. 1

Kriteriet for hvornår et husdyrbrug i sammenhæng med andre planer og projekter ikke har en væsentlig påvirkning af et habitatområde er, at der ikke sker en stigning i husdyrtrykket i oplandet til habitatområdet.

Husdyrtrykket i oplandet til Hjarbæk Fjord er i perioden fra 2007 til 2012 faldende, hvorfor det ansøgte i kumulation med andre projekter og planer i oplandet i henhold til miljøstyrelsens vejledning ikke vurderes at have en skadevirkning på habitatområdet.

Husdyrtrykket i oplandet til Mariager Inderfjord er i perioden fra 2007 til 2012 stigende (usikker tendens, opgjort vha. lineær regression), hvorfor det i henhold til miljøstyrelsens vejledning må lægges til grund, at udvaskningen af kvælstof fra udbringningsarealerne kumulativt risikerer at forringe miljøtilstanden i habitatområdet. Dog kan et husdyrbrug jf. vejledningen opnå godkendelse på trods af påvirkningen af habitatområdet, hvis kvælstofudvaskningen reduceres til et niveau på højde med eller lavere end, et planteavlssbrug.

Arealerne vil, dyrket med et planteavlsskifte (S3 på sand og S1 på ler/humus) og uden husdyrgødning, have en udvaskning fra rodzonen på 53,8 kg N/ha/år, hvilket er 0,4 kg mere end 53,4 kg N/ha/år i ansøgt drift.

Ansøgningen opfylder således afskæringskriteriets pkt. 1 for husdyrbrug beliggende i områder med stigende dyretryk i oplande til marine habitatområder overbelastet med kvælstof.

Afskæringskriteriets pkt. 2A / 2B

Kriteriet for, hvornår et projekt i sig selv påvirker et habitatområde væsentligt er, at kvælstofbelastningen fra projektet ikke overstiger 5 % af den samlede kvælstofbelastning af

habitatområdet, hvis habitatområdet er kvælstoffølsomt, og 1 % hvis habitatområdet er særligt sårbart.

Mariager Fjord klassificeres af Mariagerfjord Kommune, som et særlig sårbart område jf. Miljøstyrelsens vejledning om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande, idet inderfjorden er et lukket bassin og yderfjorden er Natura2000-område. Desuden kan hele oplandet til fjorden betragtes som opland til habitatområde nr. 14 i yderfjorden pga. den udstrakte opblanding af vandet i fjorden. Nitratudvaskningen fra projektet må således maksimalt udgøre 1 pct. af den samlede kvælstofudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland.

Hjarbæk Fjord klassificeres af Mariagerfjord Kommune, som særlig sårbare områder jf. Miljøstyrelsens Vejledning om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande, idet fjorden er et lukket bassin og samtidigt et meget følsomt Natura2000-område. Dette betyder, at det ansøgte ikke må udgøre mere end 1 % af den samlede udvaskning til fjord og sø, hvis projektet skal kunne udelukkes at kunne have en skadesvirkning på fjorden.

I henhold til miljøstyrelsens vejledning om, hvornår et landbrug har en væsentlig påvirkning af et habitatområde, skal der i vurderingen alene indgå den merbelastning (husdyrbidraget) der er i forhold til en situation, hvor der havde været planteavl på arealerne.

Da udvaskningen er lavere end fra et plantebrug, beregnes et negativt bidrag, hvorfor det afledes at der ingen skadesvirkning er på habitatområderne fra projektet i sig selv. Afskæringskriteriets pkt. 2A / 2B er derfor opfyldt.

Fosforpåvirkning af habitatområderne

Natur- og Miljøklagenævnet har med afgørelsen NMK-133-00045 anlagt den praksis, at reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C (det generelle beskyttelsesniveau for fosforoverskud) – suppleret med adgangen til at fastsætte skærpede vilkår efter bekendtgørelsens § 11, stk. 2-4, jf. bilag 4, afsnit 2 – gør op med reguleringen af fosforoverskuddet i sager efter husdyrbruglovens § 11. Nævnets praksis er bl.a. baseret på den forudsætning, at den tilgængelige forskningsbaserede viden om tab af fosfor fra udbringningsarealer til vandmiljøet må anses for at være begrænset, og at der ikke for tiden findes videnskabeligt anerkendte modeller eller metoder, der kan fastslå, hvor stor en mængde fosfor der udvaskes til vandmiljøet fra nærmere angivne udbringningsarealer. Som følge heraf foretages der ingen yderligere vurdering af fosforpåvirkningen af habitatområderne.

Mariagerfjord Kommunes konklusion

Mariagerfjord Kommune konkluderer på baggrund af ovenstående, at driften af arealerne til Væggedalen 7, med en kvælstofudvaskning fra rodzonen i opland til Mariager Fjord og Hjarbæk Fjord på 53,45 kg N/ha/år samt en fosforbalance fra husdyrgødningen på 13,6 kg P/ha, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter påvirker habitatområde nr. 14 og nr. 30 væsentligt.

3.5 Kvælstofudvaskning til grundvandet

Ejendommen har arealer i kortlagt NFI. Det drejer sig om arealerne 35-0a, 33-0, 36-1b, 36-1a, 36-0, 4-0, 9-0, 38-0, 14-2, 14-1, 5-0, 1-0+3-1, 2-0 og 6-0. Udvasningen ligger på 65-83 mg nitrat/l med en merbelastning på -6 til -8 mg/l. Udvasningen overstiger ikke planteavlsniveau.

Det generelle beskyttelsesniveau er overholdt.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at udvaskning af nitrat til grundvandet i denne sag ikke medfører en væsentlig miljøvirkning, idet lovens generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at beskytte grundvandet.

Ved kommunalreformen blev opgaven med at meddele miljøgodkendelse til husdyrbrug samlet hos kommunerne. Reguleringen blev baseret på en helt ny lovgivning; husdyrloven. Hensynet til beskyttelsen af grundvandet er et af de hensyn som kommunerne skal varetage i husdyrloven.

Som led i ansøgningen til miljøgodkendelse af Væggedalen 3 og 7, indgår udbringning af husdyrgødning i Områder med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD). Staten (Naturstyrelsen) har som led i den afgiftsfinansierede grundvandskortlægning udpeget store dele af udbringningsarealet vest for Hobro som nitratsårbar. Denne viden var tilgængelig under behandlingen af ansøgningen.

Mariagerfjord Kommune vurderede derfor, at der i medfør af husdyrloven forelå et "særligt tilfælde", hvor det var nødvendigt at fastsætte krav til beskyttelsen af grundvandet, ved udbringning af husdyrgødning på områder der er kortlagt som nitratsårbare.

Husdyrloven med tilhørende bekendtgørelse og vejledninger indeholdt ikke (2007 -) udtømmende anvisninger for hvordan grundvandshensynet skulle tilgodeses i den kommunale forvaltning. Kommunerne og Miljøministeriet var gennem flere år i løbende dialog herom, og senere var Natur- og Miljøklagenævnet inde og træffe retningsgivende afgørelser vedr. rammerne for den kommunale regulering. I dag er der skabt en langt større klarhed på området.

4. Samlet vurdering

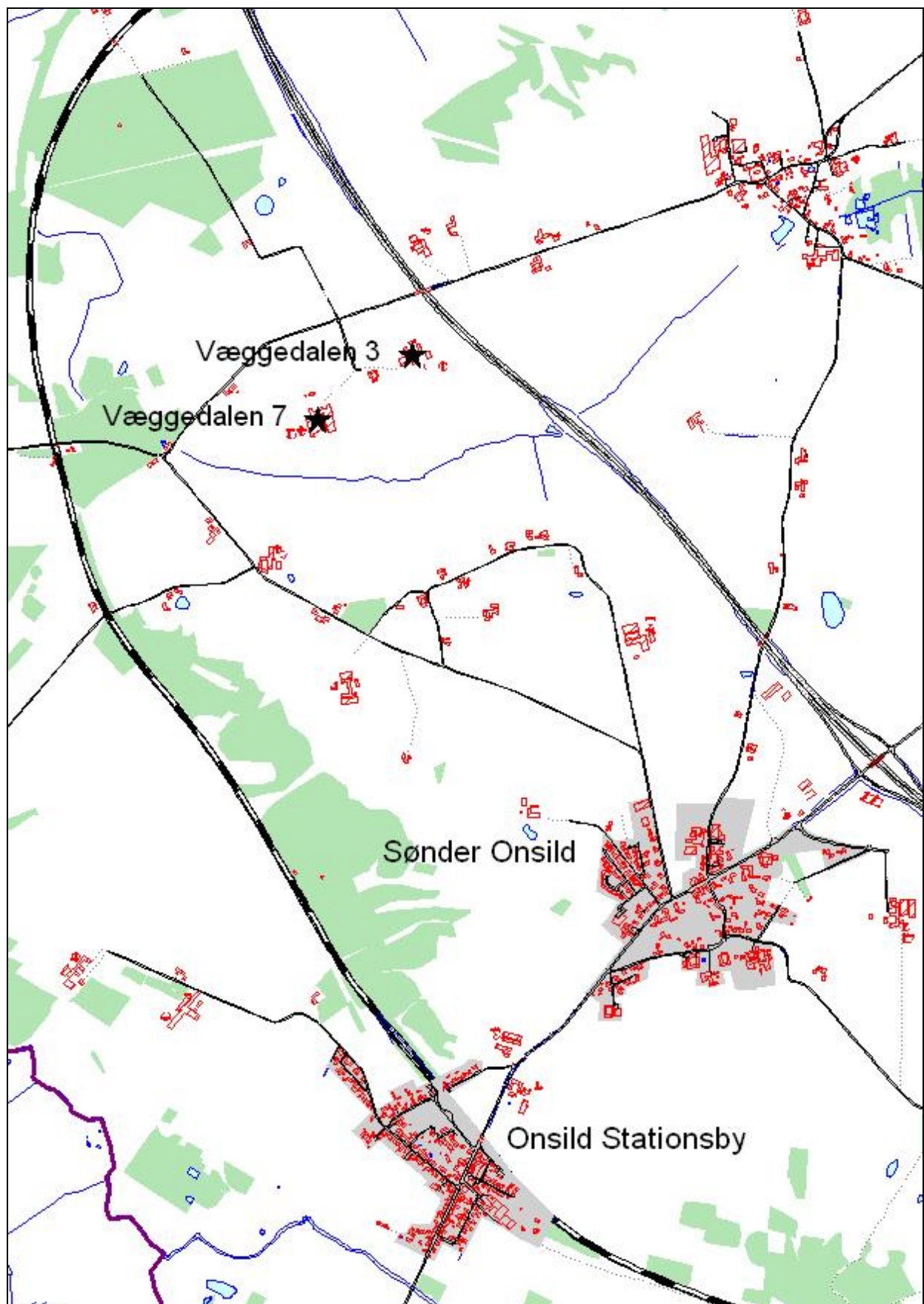
På baggrund af ansøgningsmaterialet og indsendte oplysninger samt kommunens registreringer af naturforhold m.m. har Mariagerfjord Kommune vurderet, at tillægget til miljøgodkendelsen ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Mariagerfjord Kommune vurderer:

at ændringen af husdyrbruget kan godkendes, idet ændringen ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, naturområder omfattet af § 7 i loven, Natura 2000 områder overbelastet med fosfor (Limfjorden og Mariager Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Limfjorden og Mariager Fjord), grundvandet herunder nitratfølsomme indvindingsområder samt landskabelige værdier og kulturmiljøer. Endvidere er det vurderet, at ændringen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder eller andre naturområder, som er beskyttet mod tilstandsændring. Endvidere er det vurderet, at ændringen ikke vil medføre væsentlige ændringer i arealer, som er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller er særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning. Endeligt er det vurderet, at de ovennævnte naturområders bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder ikke vil påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

at der anvendes bedst tilgængelig teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Husdyrbrugets beliggenhed 1

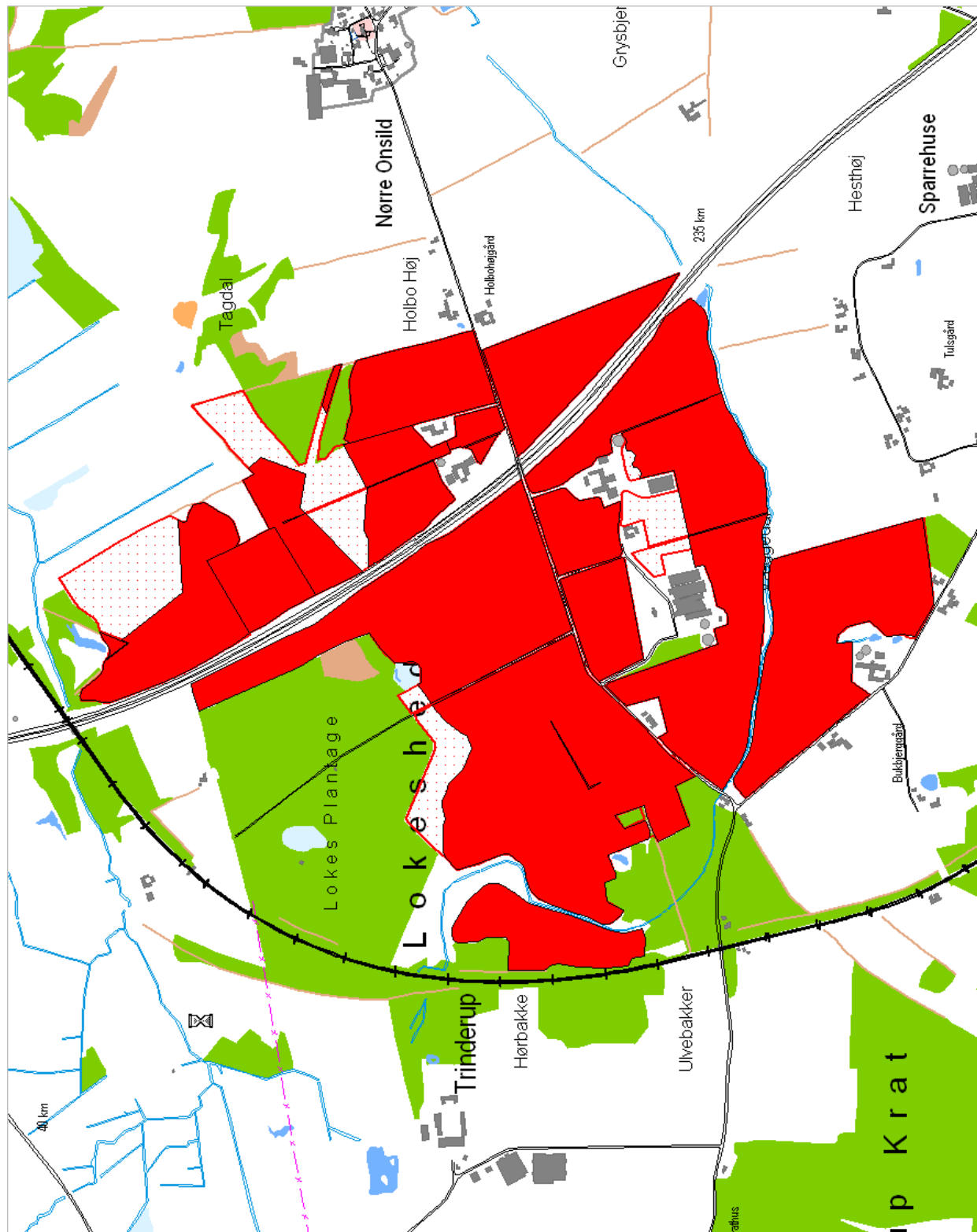

Bilag 2: Udbringningsarealer

Bilag 2a: Nye udbringningsarealer

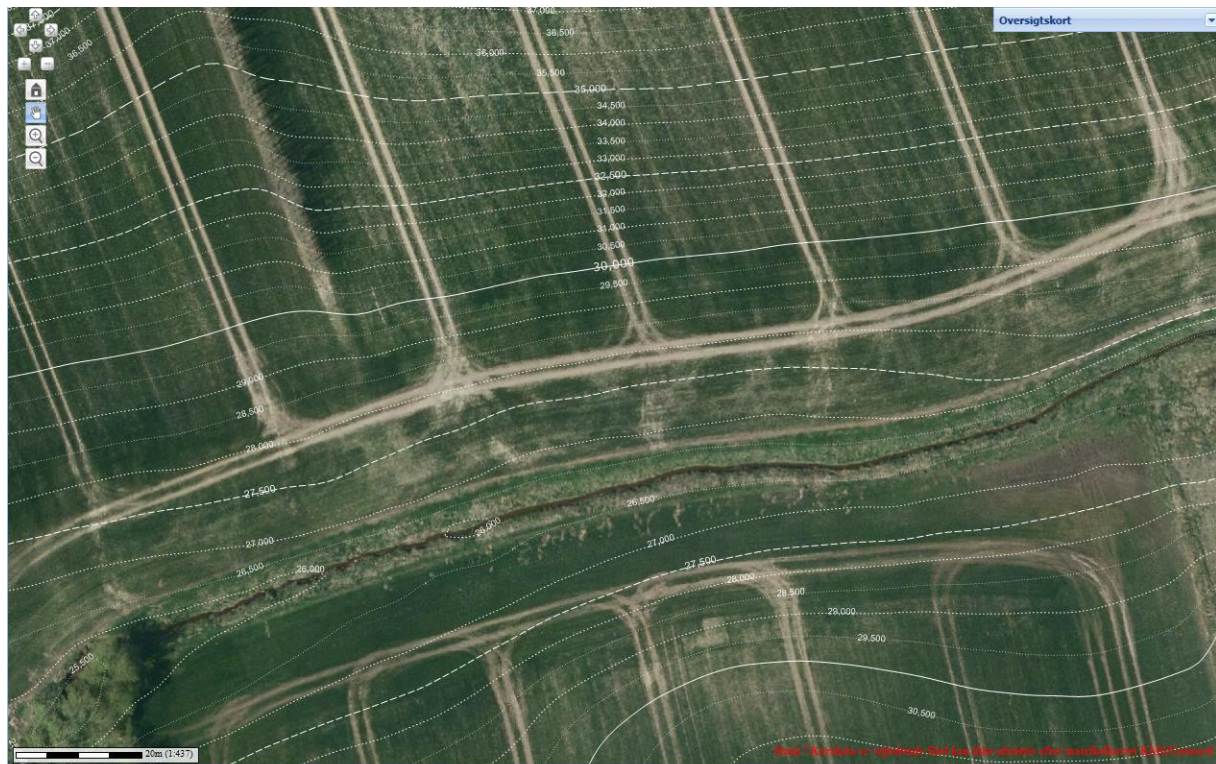
De prikkede arealer er nye i forhold til eksisterende miljøgodkendelse af 5. juli 2012.

Bilag 3: Hældning og afstrømning ved Onsild Å

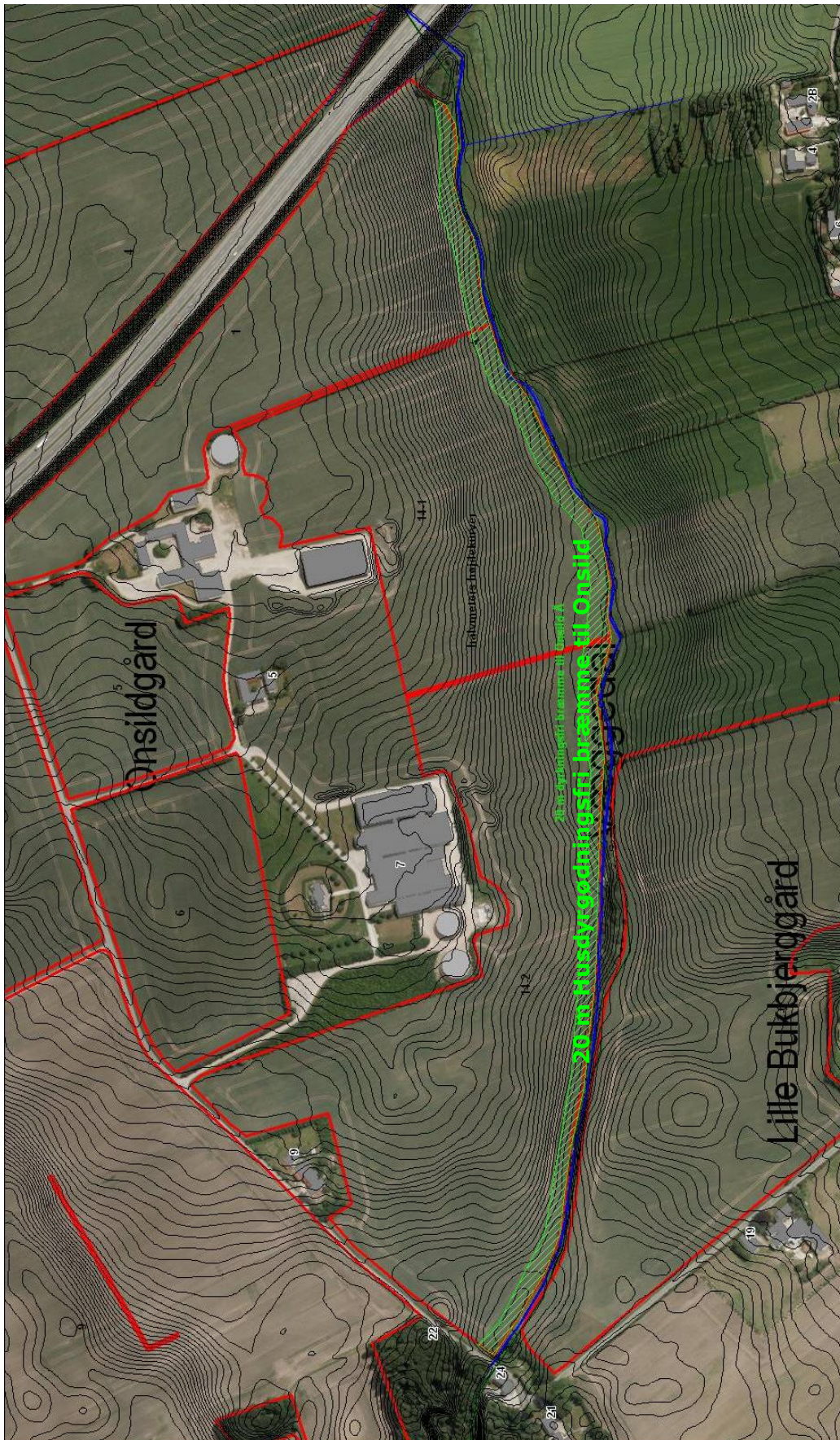

Arealinformations kort over >6 graders hældning

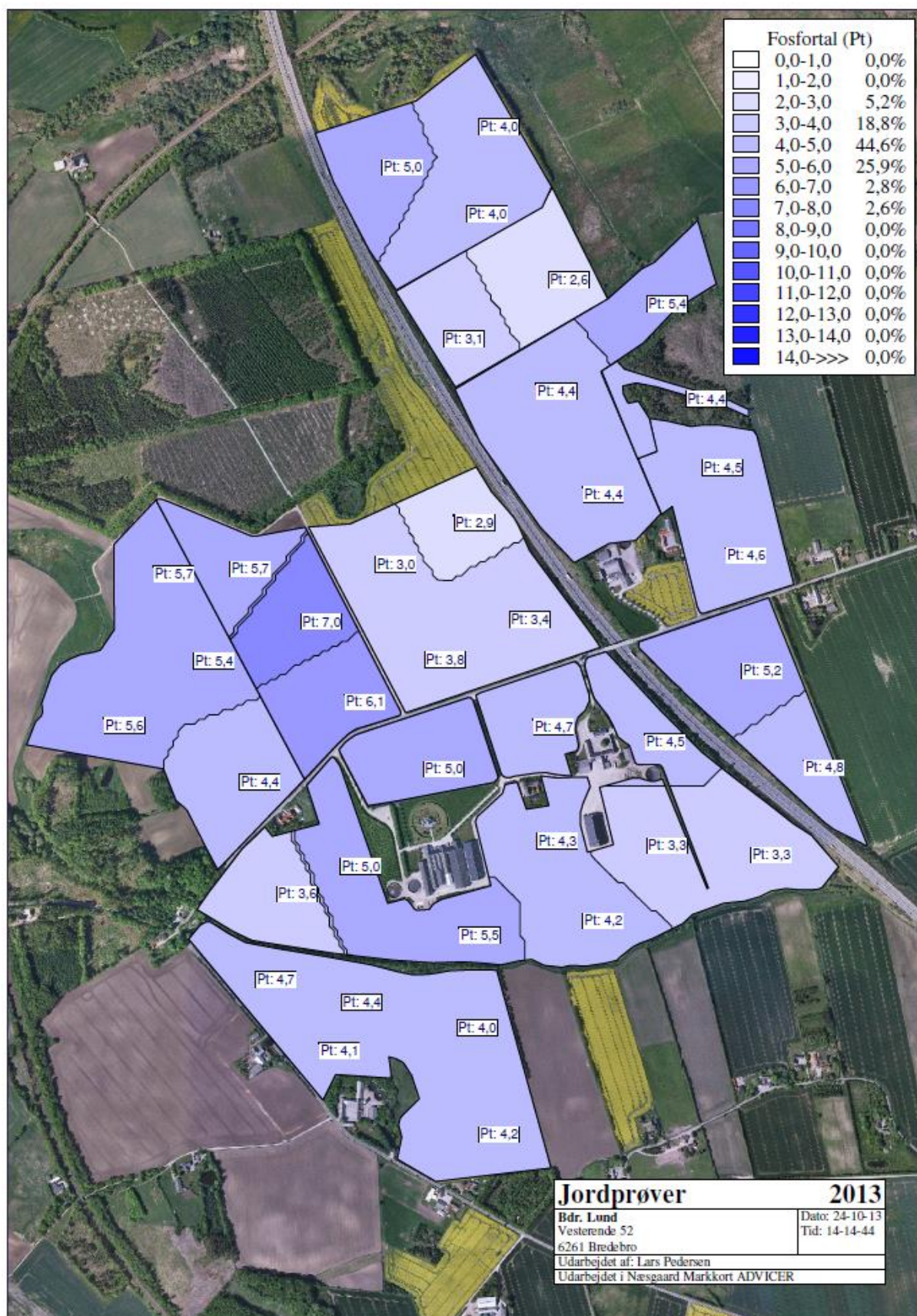

Udsnit af mark 1-0+3-1 og 14-2, orthofoto 1/5-2012, spor efter afstrømning mod vandløbet på tværs af pløjeretningen.

Bilag 3 a: Husdyrgødningsfri bræmme til Onsild Å

Bilag 4: Fosfortal (efteråret 2013)

Bilag 5: Kort over arealer i nitratfølsomt indvindingsopland

